

اسلام کی روشنی

معارف : « دینی برہان ، حقیقی برہان » دور .

مذہبی : حلیم ثابت

۷ رمضان ۱۳۳۲
۱۷ تموز ۱۳۳۰

۱ - صائی ۱۳

جلد ۲

بسطامدن قالقوبده تا عمدانه قدر کیتیمی ، عتبه الغلامك باشقه سنه طاند دیوارك
برپارچه توپراغی ایچون ته رله می وعضا مسئله سی وکە نیش صحرا ده چاشیر
قوروداجق ربولنه می هپ تقوا ایله ایضاح اولتور . ابراهیم بن ادم ك
مسئله سی ده بویله .

فقط یوحاده لر اولیله شیلردر که شرع شریف بونلر حقده سکوت ایتشدور .
بونلر ترك و فعلی احکام شرعیه دن هیچ بری ایله اتصاف ایتزه ایکی قارنجیه یی
غریبتدن قورتارمق ایچون بسطامدن عمدانه قدر کیتمك البته نه فرض ، نه
واجب ، نه سنتدر . خورما مسئله سی ده بویله . صحرا ده اوتلر اوزورنده چاشیر
قوروتموده البته نه حرام ، نه مکروهدر .

فقط یوتون بونکله برابر بوفعل وترک ترک حسن و قبح لوند شهب ایتمه مک
لازمدر . بونلرده کزلی بر حسن و قبح بولندی معلومدر . فقط بو حسن و قبح
شرع مفضل طرفدن دکل ، بلکه دائماً جانی و پایدار اولان شرع محل طرفدن
ویز یلکده در . شرع محل ، شرع مفصله نظراً ده حساسدر . بونلری ده آنجق
عرفا تقدیر ایدرلر و حقیقی تقواده آنجق عرفه اتباع ایله اوله بیلیر .
— خدا العفو وأمر بالعرف وأعرض عن الجاهلین —

ع . ث .

اهل

اخلاق و دین

— ۲ —

اهل ترك اهمیتی :

اخلاقك باشقه درلو اهمیت و فوائدندن اوزون اوزادی به بحث ایتمه دن اول
اخلاقك حیات اقوامده نه قدار مهم بر مؤثر اولدیغنی کوتهره دن « ذلك بان
الله لم يك مغيراً نعمة انعمها على قوم حتى يغيروا ما بانفسهم » آیت کریمه سی

ترجه ایتمه یی مناسب کوردم .. یعنی : جناب حق بر قومه ویرمش اولدینی نعمتی - اوقوم کندیلرینی بوزمادیغجه - بوزماز . بو آیت جلیله نه بویوک بردستور اخلاقی واجتماعیدر ! .

باشایان ملئر - مطلقا - صاغلام براخلاقه، صارصیلماز بر ایمانه مالکدرلر . عربلری ظفردن ظفره قوشدوران ، شاندن شانه مظهر ایدن شی متین براخلاق دینی و ملی ایدی .

تورکلری هند ده کیزلرنده، ویانه ئوکلرنده فاتحانه کز دیره ن قوت شهبه سز اخلاق ایدی ..

صحابه کرامیک ، خلفای راشدینک صاف و مقدس اخلاقریدیکه اسلامنی دنیانک هر طرفه نشر ایتدی ..

اخلاق اسلامیه صاف وزنده بولوندوچه اسلاملقده قوی وزنده ایدی ؛ اسلام دنیاسی ده قوی وجانی ایدی .

مغلوب ملئرک قوشش اخلاقرینی نه ممکه باشلایان اسلاملر ترقیلری قادار سرعتله تدنی ایتمکده کجیلمدیلر .

بر آووج مجاهدک فتح ایتدیکی کوزمل اندلس قطعهنی اوتوز میلیونلق قوجه بر ملت محافظه ایدمه مدی . ناصیل که قرق بابا بیکیک آچدیقلری روم ایلی پی قرق میلیونه یاقین عثمانیلر محافظه ایدمه جهک بر حاله کلدیلر و محافظه ایدمه مدیلر . دون اسپانیادن قوغولان مسلمانلر بوکونده روم ایلیدن چیقاریلیور . دون غریدن افول ایدن حق ایشینی بوکونده شرقدن چه کیلیور . نه حزن تماشا ! . سزه اتاریمخدن داها پک چوق مثالر کتیره بیلیم :

رومانک قوحاتی ، جهانکیرلکی نه سایه ده ایدی ؟ .. چه لیک کی براخلاق ده میر کی بروطن بزورلک سایه سنده ده کلی ایدی ؟ ..

اواخلاق ایدی که رومانی ، روما مدیتیتی ، روما احتشام وسلطنتی میدانه که تیردی .. وطنی یولنده کندینی آتسه آتالار ، چفتجیلکی اعیان اعضالغه ترجیح ایدنلر بولوندوچه روما یوکسه لدی . فقط اومتانت اخلاقیه زواله یوز دوتار دوتماز رومده ییقیلیور ، سونویوردی ..

ملکنی قلعه لره تحکیم ایتک ایستین بر شرق پادشاهنک وزیر حکیمی «ملک
قلبی تحکیم ایت !» دیوردی ..

عصر حضرت فاروقده، نهاوند محاربه سنده قاجامق ایچون یکدیگرینه
زنجیرلره باغلانان ایرانک دمیر زرهلره مستغرق عسکرلری اسلامک یالین
قیلجلی قارشینده یرلره سه ریادی .

بر عسکرک قلبی، اخلاق بوزولورسه اونلری دمیر زنجیرلرده طور دوراماز ..
قرق کیلیسا طوبی، توفه کی حتی «عمی ! عمی !» بنی دوشمانه بیراقه قورتار !»
دییه فریاد ایدن ئوکسوزلری، کنج قیزلری تکمه لیه رک قاجان بوکونکی بر
عثمانیلره نیکبولی، وارنه، قوصوه مظفریتلرینی قازانان، آتسه، سونکویه
کوکسنی آچاراق قوشان اسکی عثمانیلر آراستده برنسبت عادلّه کوره بیلیرمیز ؟
اخلاقسز بر ملت جمعیت بشریه نک متفسخ بر عضوی دیمکدر ؟ مطلقاً
او عضو یاسقوط ایدر و یا بر عملیه جراحیه ایله که سیلوب آتیلیر ؟. آرتیق چورویه
برمیوه کندیخی آغاج اوزرنده دوتاماز ؟ دوشر، پارچه پارچه اولور .
اخلاقی بر ملت سعادت واستراحت ایچنده یاشادیغی کی اخلاقسز بر ملت ده
اضطراب وسقالت ایچنده قیورانیر دورور .

مدنیت و معارف اخلاق سایه سنده دوغمش و اخلاقه متناسباً ترقی ایتشدیر .
قانون جزانک منع ایدمه جکی و دائرة اطلاعندن خارج بولونمهی حسیله مطلع
اوله میه جتی پک چوق شیر واردر که اونلری آنجاق قانون اخلاقی منع ایددیلیر ..
اخلاق پک چوق قالقلرک حصوله کلمه می خصوصنده عادتاً ضابطه مانعه
وظیفه سی کورور .

بشریت وبالخاصه اسلامیت اخلاقه یوکسه لیر ؛ چونکه اسلامیت دیمک
حسن اخلاق دیمکدر . شونی ای بیلمه لیدر که اطرافمزده کوردیکمز بوتون
مآثر مدنیّه وعالیه هپ اخلاقی ابداع قیضیدر . بشریتک تعالیسی وادامه
موجودیتی خصوصاًلرنده اخلاق علمدن چوق اول کلیر .. شرق وغربده وقوعه
کلش اولان قالقلرک قسم اعظمک منشائی اخلاقسز علمانک چه ویردیکلری
فیریلداقلرده بولورز ؛ تاریخ بوکا پک کوزمل برشاهددر . (روسو) اخلاقسز

عالمدن بشریتہ بر فایدا کلمہ چکنی و بیلکه ضرر لر ایراث ایدہ چکنی و اخلاقیک
علمہ مرجح بولوندیغنی سنویله یور ، کوستا و لوبونده یوکا یقین افادانده بولونویور .

محروم فضائل اولور البتہ ادائی
اخلاق ایله انسان اولور آنجاق متعالی

قونیہ دارالعلمین مدیری

اعمر بسیم

اجتماعیات

« اسلام مجموعه سی ، نلک شماری حضورنده ... »

— ۲ —

« دینی بر حیات ، حیاتی بر دین »

قرآنده ایمان و حیات

ایلك امری و اقرأ باسم ربك الذی خلق ... « اولان کتاب مینده ایمان
و حیات آره سنده کی علاقہ یی کویستهرن بینات بالغه یی آراشدیرمه دن — حتی
بو ایلك فرمان کزینده ده فضله نوقف ایتمه دن — اول عقلک بر وظیفه سی ،
پر مدخل محاکاتی وار : تنزیل شریف ، فخر کاشانه مکة مکرمه ده وحی
بویورولمغه باشلامشدی ، قلب منور پیغمبری ، تام یکریمی اوچ ییل — یکریمی
ده یئلرده وار — الله سوزینه مهبط اولدی . بواوزون وقته لزوم کویستهردن ؛
عر حالده « الم نشرح لك صدرك و وضعنا عنك و زرك الذی ... » بینه متیفه سیله
متانت و طهارت قدسیه سی بزه آکلایلان صدر مبارک رسولک طاراجی ، یاخود
« و انک لعلی خلق عظیم » مدح الہیسیله عظمت قدرینه ایمان قزاندیغمز معنویت
ظاهره احمدیه نلک مساعده سزلکی دکلدرد :

روح محمدی ، عشق فیاض محمدی ؛ قرآنی اوندن پک جوق آز زمانده ،